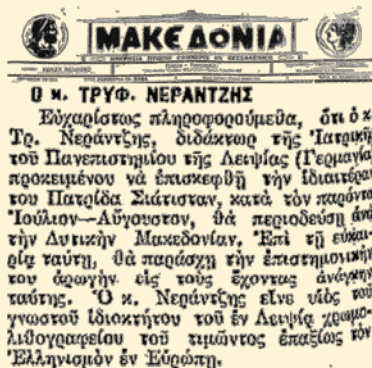

«Ξεφυλλίζοντας εφημερίδες της εκατονταετίας 1912-2012».

Με αφορμή δημοσιεύματα σχετικά με τη Σιάτιστα
θυμάμαι-μαθαίνω-προβληματίζομαι.

9^η σειρά δημοσιευμάτων
εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ 23/9/1922

Ποιος ήταν ο πατέρας του διακεκριμένου διδάκτορα της Ιατρικής Τριαντάφυλλου Νεράντζη;

Ήταν ο Ιωάννης Νεράντζης, ο οποίος γεννήθηκε στη Σιάτιστα το 1853. Ζούσε στη Λειψία, όπου είχε εξαιρετικό πολυχρωμολιθογραφείο.

Στο διαδίκτυο - *Ανέμη, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών*- βρήκαμε εκδόσεις του των αρχών του 20^{ου} αιώνα έγχρωμες καλλιτεχνικές, που θα τις ζήλευαν πολλοί σύγχρονοι εκδοτικοί Οίκοι.

Επίσης οι φωτογράφοι της εποχής προμηθεύονταν από τον Νεράντζη χαρτί για εκτύπωση των φωτογραφιών τους.

(Η φωτογραφία προέρχεται από το οικογενειακό αρχείο της κ. Τασίτσας Βέρου, μας την έδωσε η κ. Άννα Γκουτζιαμάνη-Στυλιανάκη.)

Στον Ιωάννη Δ. Νεράντζη αναφέρεται και ο Φίλιππος Ζυγούρης στο έργο του **Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής**: σελ.476

«.....Ο Γεώργιος Δημ. Μουσταφά, γέννημα θρέμμα της Σιάτιστας, αφού άκουσε τα εγκύκλια μαθήματα στην πατρίδα του, επειδή επιθυμούσε να πάρει ανώτερη μόρφωση και να δράσει εμπορικά, αποδήμησε στη Γερμανία και ίδρυσε στη Λειψία οίκον από (με) γουναρικά και δέρματα, το δεύτερο ήμισυ της 19ης εκατονταετηρίδας. Εκεί εργαζόμενος, ευεργετούσε κατά πολλούς και διαφόρους τρόπους τους συγγενείς του, που ήθελαν να τελειοποιηθούν είτε ως επιστήμονες είτε ως έμποροι. Πλησίον στο Γεώργιο βρήκαν προστασία ο ιατρός Θ. Χ. Φλωράς, οι αδελφοί Ζυγούρη, <ο Ιωάννης Δ.> Νεράντζης .....»

Ας γνωρίσουμε και τους υπόλοιπους ευεργετημένους από τον Γεώργιο Δ. Μουσταφά σιατιστινούς που αργότερα διακρίθηκαν ο καθένας στον τομέα του.

Φλωράς Θεόδωρος του Χριστοδούλου: γεννήθηκε στη Σιάτιστα το 1862 και πέθανε στην Κωνσταντινούπολη το 1916.

Έκανε τις εγκύκλιες σπουδές του στην Κωνσταντινούπολη στη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Σπούδασε Ιατρική στη Λειψία. Έγινε διδάκτορας το 1888. Επέστρεψε στην Κων/πολη και από το 1889 εργάστηκε στην υπηρεσία των Ανατολικών Σιδηροδρόμων ως αρχίατρος. Φοιτητής ακόμη, το 1882, μετέφρασε από τα γερμανικά το βιβλίο του Φ.Τερκς, **Πρώτα στοιχεία σωματολογίας του ανθρώπου**. Συνεργάστηκε με πολλά περιοδικά, όπως η Τεργεσταία Κλειώ, η Εστία , η Κλειώ της Λειψίας, Νευρολογική Επιθεώρηση κ. ά.

Τον ιατρό Θ. Χ. Φλωρά από το 1905 ήδη περιλαμβάνει το ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ του Σκόκου στη στήλη ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΕΞΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, όπου χαρακτηριστικά σημειώνει:

Δέον νά σημειωθῆ και αὐθις ὅτι ἡ μικρά ᾧδε τιμητικὴ πινακοθήκη σκοπόν ἔχει να γνωρίσῃ κυρίως και θέση εἰς πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν καί πρὸς ἀλλήλους καί πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας τοὺς ἐν τῷ ἔξω ἑλληνισμῷ φιλοτίμους καί εὐγενεῖς ἐργάτας τῆς ἐθνικῆς ιδέας, τῆς κοινωνικῆς ἀρετῆς, τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ πνεύματος καί τῆς πρακτικῆς ἐργασίας, οἵτινες ὅπωςδῆποτε ἐνισχύουσι καί ἐξαίρουσιν, ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δράσεως αὐτῶν ἕκαστος, τό γόητρον καί τὴν ἐκπολιτιστικὴν δύναμιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου.

Πληροφορίες για τους αδελφούς Ζυγούρη, Πέτρο και Αγάθωνα παίρνουμε από το συγγενή τους Φίλιππο Ζυγούρη.

«...Συνεχιστές του οίκου Ζυγούρη αναδείχτηκαν ο Δημήτριος Ζυγούρης ή Χατζημιχαήλ του Γεωργίου, ο οποίος εμπορεύονταν στη Σερβία, στην πόλη Σεμέντρα, και ύστερα από το θάνατο αυτού οι υιοί του Πέτρος < έτος γέννησης 1854> και Αγάθων <έτος γέννησης 1863>, οι οποίοι επέστρεψαν στη Σιάτιστα, άκουσαν εκεί τα μαθήματα του Δημοτικού Σχολείου και των τάξεων της Ελληνικής Σχολής και έπειτα, επειδή διψούσαν ανώτερη μόρφωση, μετέβησαν στην Ευρώπη, άκουσαν εμπορικά μαθήματα σε μια Εμπορική Σχολή κοντά στην Τεργέστη και κατόπιν τους πήρε κοντά του ο θείος τους < Γεώργιος> Μουσταφάς. Επειδή δε ήταν νέοι με όρεξη να δράσουν, δεν εβράδυναν να διοργανώσουν ιδική τους εργασία με την επωνυμία *Der Bänder Zygoures* στη Λειψία, όπου ειργάζονταν και ο θείος τους.....

..... Δεν μπορούμε όμως να αποσιωπήσουμε τον μ<ακαρίτη> Πέτρον Δ. Ζυγούρη, που μπροστά από πολλά χρόνια εξέδιδε στη Λειψία το περιοδικό «**Κλειώ**», που με την άφραστη καλαισθητική εικονογραφία του και τη σοβαρή επιστημονική αρθρογραφία του τιμούσε την ελληνική δημοσιογραφία,.....» (Ζυγούρης Φίλιππος, **Ιστορικά σημειώματα.....**, σελ. 524). (Περισσότερα για το περιοδικό ΚΛΕΙΩ στο διαδίκτυο: Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης –Πανεπιστήμιο Πατρών).

Βιβλιογραφία-πηγές:

- **Ανέμη**, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών.
- «Ημερολόγιον Σκόκου» 1905, «**Φυσιογνωμιαί εκ του έξω ελληνισμού**».
- Ζυγούρης Φίλιππος, **Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής**, επιμέλεια Θεοδώρα Ζωγράφου – Βώρου, ιδ. έκδοση, Σιάτιστα 2010.

Οι φωτογραφίες των αποσπασμάτων των εφημερίδων προέρχονται από το διαδικτυακό τόπο: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού τύπου <http://www.nlg.gr/digitalnewspapers/ns/main.html> (*)

Πίνακας δημοσιευμάτων